

TŘI SVĚDKOVÉ

1. Janova 5,7–8

Původní text a dějiny překladu

5,7 Nebo tři jsou, kteříž
svědectví vydávají
na nebi: Otec, Slovo,
a Duch Svatý, a ti tři
jedno jsou.

5,8 A tři jsou, jenž
svědectví vydávají
na zemi:
Duch, a Voda, a Krev,
a ti tři jedno jsou.

Bible kralická

Takto zní tato pasáž v
Bibli kralické.

Delší znění obsahuje
svědectví Otce, Slova a
Ducha svatého „na
nebi“.

5,7 Nebo tři jsou, kteříž
svědectví vydávají
~~na nebi: Otec, Slovo,~~
~~a Duch Svatý, a ti tři~~
~~jedno jsou.~~

5,8 ~~A tři jsou, jenž~~
~~svědectví vydávají~~
~~na zemi:~~
Duch, a Voda, a Krev,
a ti tři jedno jsou.

Rozdíl mezi překlady

Červeně přeškrtnutá
slova nejsou součástí
hlavního textu ČEP.

Rozšířená pasáž se
označuje jako Comma
Johanneum.

Proč se znění liší?

Pozdější rozšíření textu

Pasáž o svědcích „na nebi“ podle převládajícího závěru textové kritiky nepatří k původnímu znění Janova listu.

Přesto ji obsahovala řada pozdějších latinských rukopisů Vulgáty a některé starší překlady Bible.

Jak se do textu dostala?

Jeroným a latinská Vulgáta

Na konci 4. století pracoval Jeroným na latinském znění Bible. Jeho práce se stala základem Vulgáty.

Pozdější opisování však přineslo různé podoby textu.

Rozšíření o svědcích „na nebi“ se šířilo v latinské rukopisné tradici.

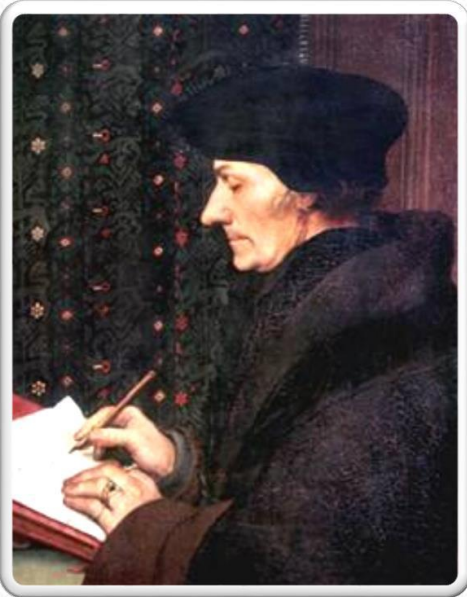
Poznámka na okraji rukopisu

Před vynálezem knihtisku opisovali písaři biblické texty ručně. Na okraje přidávali opravy i vysvětlující poznámky.

Jedním z vysvětlení vzniku rozšířené pasáže je, že se původní poznámka na okraji při dalším opisování dostala přímo do biblického textu.

Další opisovači pak mohli převzít už rozšířené znění.

Erasmův řecký Nový zákon

Roku 1516 vydal Erasmus Rotterdamský řecký Nový zákon. Pasáž o nebeských svědcích do něj nezařadil.

Chyběla také ve druhém vydání z roku 1519. V řeckých rukopisech, které měl k dispozici, ji nenalezl.

Vynechání slov známých z latinské Vulgáty vyvolalo polemiku.

Třetí vydání z roku 1522

Erasmus později získal zprávu o řeckém rukopisu obsahujícím spornou pasáž. Jde o rukopis známý jako Codex Montfortianus.

Ve třetím vydání z roku 1522 delší znění zařadil.

Současně měl pochybnosti o jeho řecké rukopisné opoře a upozorňoval na souvislost s latinským textem.

Starší překlady Bible

Tištěná řecká vydání ovlivnila překlady do národních jazyků. Rozšířenou pasáž převzala také část těchto překladů.

Bible kralická

české znění, vydání 1613

Reina-Valera

španělská překladová tradice

King James Version

anglický překlad z roku 1611

Ne všechny reformační překlady ji obsahovaly.
Lutherův Nový zákon z roku 1522 ji neměl.

Český ekumenický překlad

**„Tři jsou, kteří vydávají svědectví
– Duch, voda a krev –
a ti tři jsou zajedno.“**

1. Janova 5,7–8 (ČEP)

ČEP uvádí kratší znění bez pasáže o svědcích „na nebi“. Srovnání s Biblí kralickou tak ukazuje stejný textový rozdíl jako španělský originál.